

**Експериментальне обґрунтування складу фітомазі
антимікробної дії для застосування у гінекології**

Сілаєва Л.Ф.

*Кафедра мікробіології, вірусології та імунології,
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна*

sylaeva.ludmila @gmail.com,

Застосування фітопрепаратів при гінекологічних захворюваннях різного походження добре зарекомендувало себе протягом багатьох років. Лікарські рослини, завдяки тому, що містять різні групи біологічно активних речовин володіють полівалентною дією на різні ланки патологічного процесу. Фітотерапія дозволяє проводити тривале лікування з мінімальною ймовірністю побічних ефектів, у багатьох випадках можливо значне обмеження терапії гормональними, антигістамінними препаратами або навіть їх скасування.

Метою дослідження було вивчення спектру і рівня антимікробної дії в умовах *in vitro* фітомазі з оліями амаранту, обліпихи, листя петрушки та чайного дерева. Введення до складу мазі саме цих олій зумовлено їх хімічним складом і фармакологічними властивостями (ранозагоювальна, репаративна, регенеративна дія та ін.). В якості основи застосували ланолін безводний, як препарат порівняння - аналог за дією крем «*Mama care*».

Вивчення антимікробної активності досліджуваних препаратів проводили загальноприйнятим в мікробіологічній практиці методом дифузії в агар у модифікації «колодязів». Як тест-штами використовували еталонні штами із американської типової колекції культур: *S. aureus* ATCC 25923, *E. coli* ATCC 25922, *P. aeruginosa* ATCC 27853, *B. subtilis* ATCC 6633 і *C. albicans* ATCC 885-653.

Результати досліджень показали, що експериментальний зразок фітомазі проявив помірний вибірковий рівень антимікробної активності відносно культури *Staphylococcus aureus* при практично відсутності активності відносно інших використаних культур. У інших досліджуваних зразків (препарат порівняння крем «*Mama care*» (аналог за дією) і окремо зразків з ланоліном і оліями амаранту, обліпихи, петрушки, чайного дерева) практично не виявлено антимікробної дії. Незважаючи на відомі антимікробні властивості ефірних олій, зокрема чайного дерева, відсутність вираженого ефекту в умовах *in vitro* пов'язано з технологічними труднощами створення діючої антимікробної концентрації у складі мазі. Тенденція щодо прояву антистафілококової активності мазі може бути пов'язана з ефектом синергізму ефірних олій у складі препарату. Отримані результати дозволяють прогнозувати перспективність подальшого поглибленого вивчення багатокомпонентних фітопрепаратів, як протимікробних засобів в комплексному лікуванні гінекологічних захворювань.